

ו.א. מוצרט - מנואט מתוך מוזיקת לילה זעירה

עודדה הררי

הצעות מחודשות

התמקדות במבנה:

מנואט (כ"א משני החלקים חוזר) טריו (כ"א משני החלקים חוזר) מנואט (שני החלקים ללא חזרות).

1. תנועה בצעדים במרחב לאפיון הליכה שמפגינה בטחון, גאוה, מרץ, מצב רוח מרומם, לפי מנגינות מאולתרות.
2. האזנה תוך צעידה לחלק הראשון של המנואט (עד סימן החזרה).
3. האזנה כנ"ל תוך מחיאת פעמות (פעמות של רבעים, או פעמות של חצי מנוקד).
4. האזנה לכל המנואט (ללא הטריו) עם משימה: לצעוד בצעדים נמרצים, לעצור ולהקשיב אם תהיה מוסיקה שונה.
5. להציע תנועות מתאימות בעמידה למוזיקה החדשה, כלומר לרצף השמיניות, ולציין את אופיין.
6. להאזין לכל המנואט (ללא הטריו): צעידה, תנועה בעמידה, צעידה.
7. הבחנה בין רבעים לשמיניות לפי אלתור המורה (במפעם מתוך): למחוא או לצעוד ברבעים, להצביע בלבד בשמיניות. האלתור יציג הפתעות במשכו של כל אחד מן השניים, תוך שמירת משקל 3/4.
8. לפי אלתור המורה, הבחנה בין רבעים לשמיניות: ברבעים להצביע בעמידה, בשמיניות לחזור לתנועות שהציעו קודם (לחלק השני של המנואט), לתאר כל תנועה המביעה את ההבחנה בין רבעים ובין שמיניות או "לנגן בפסנתר" בישיבה, או לרוץ בעדינות על קצות האצבעות.
9. קריאת שם לשני ערכי המקצב: ט, טט בהקבלה לרבעים ושמיניות.
10. האזנה לכל המנואט (ללא הטריו): הצבעה (ו/או מחיאות/טפיחות) ברבעים, תנועה בשמיניות.
11. האזנה כנ"ל תוך דקלום חרישי בשפת המקצב.
12. האזנה לכל הפרק "מנואט, טריו, מנואט" עם משמה: במוזיקה המוכרת (המנואט) צועדים ועוצרים לתנועה ושוב צועדים כקודם, אך בהישמע מוזיקה חדשה כורעים על ברך ומאזינים.
13. שיחה בדבר השונה והדומה במוזיקה החדשה: האם יש מקום לצעידה הקודמת? לתנועות בעמידה? האם יש שינוי באופי? האם שמענו שינוי בעוצמה? האם התבלט כלי מסוים?
14. האזנה כמו הקודמת – הטריו בכריעה.
15. המורה תציג צילומים של רקדני מנואט ותקנה באמצעותם מושג כלשהוא על התקופה, על קצב החיים, התלבשויות, הקישוטים, מנהגי הנימוס המקובלים – קידות, וכו'...

16. התנסות בתנועה בזוגות על פי אלתור המורה: צעידה ביחד כשכף יד מונחת על כף בן הזוג, בסיום חלק או פסוק של האלתור - קידה אל בן הזוג תוך הפניית כל הגוף אליו.
17. האזנה לכל היצירה בישיבה במעגל למען חיזוק תחושת הפיסוק: כדור או חפץ בידי המורה, היא תחזיק או תעביר את הכדור מיד ליד במהלך החלק, ותמסור את הכדור עם קידה בסיום החלק לתלמיד הראשון במעגל, והוא ימשיך את הסבב: מסירה עם קידה בסיומים.

אופציות לסיכום הלימוד:

א.

1. האזנה בתנועה בזוגות כנ"ל לכל המנואט; בטרו לרדת על ברך מול בן הזוג, בסיומי החלקים נוגעים בכף יד בן הזוג + "קידה".
2. שיפור הכוריאוגרפיה: בטרו תלמיד א. סובב את בן זוגו הכורע בצעדים מתונים ובסיומם קידה; בחלק החוזר מתחלפים.

ב.

1. עבודה בקבוצות של ארבעה – הכנה עצמאית של ריקוד לכל היצירה והצגתו לפני הכתה. (כנראה לא מתאים לכתה א', אולי אפשרי בכיתות ב' ונכון לכתות ג')
2. תגובות (של תלמידים? של המורה!) על ההתאמה והקשר של התנועות שבחרה הקבוצה, לבין המוזיקה! דיון לגבי האופי, הפיסוק, המקצבים, העוצמה והתיזמור – בהתאמה לכוריאוגרפיה שנבחרה.

ג.

הבחנה בקישוטים בסוף החלק הראשון והשני של המנואט, באמצעות שיר מוכר ביותר לתלמידים, שהמורה תנגן אותו עם קישוטים וסלסולים. זה יסביר יותר מכל מלל מהו קישוט בצלילים. וניתן להשוות קישוט בצלילים לקישוט בבגדים (או בסוכה) – הקישוט הוא בעצם תוספת קטנה שאינה משנה את המהות והזהות.